

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

XXVIII. Quæ à Jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam
sunt trahenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

passa injuriam dignaque sit, quæ extraordinariò illò remediò adjuvetur. Posterior, cum; quia, ne servus corrumpetur, dominus habuit jus, eoque se non abdicavit: tum verò; quia *l. Si quis cit. in rei suæ ablationem dominus non consentit simpliciter; ut ablata possent retineri: sed præcisè animo experiendi malitiam improbi tuatoris: &; ut scelere, quod moliebatur, opere consummato commodius ac tutius furti aut servi corrupti actione conveniretur, Meinerus ad Reg. Nemo cit. n. 7. & Peckius hic n. 13. in fine.*

REGULA XXVIII.

Quæ à Jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trahenda.

SUMMARIUM.

1. *A Jure exorbitant, quæ ei contraria sunt.*
  2. *Proposita etque consona Civili Regula sensus & exempla.*
  3. *Ratio & declaratio ejusdem.*
  4. *In necessariò connexis.*
  5. *Et Piiis causis non procedenti.*
1. **E**Xorbitare, sive ab orbita viâque Juris communis desistere, præse ea, quæ Juris communis Regulis sic adversantur; ut difficillimè rarissimèque soleant concedi: largè verò censentur quæcunque statuta, consuetudines, privilegia & dispensationes, contrariæ Juri communi. Unde
2. Percelebris istius Regulæ sensus est, *Legales aliaque dispositiones communi Juri derogantes in consequentiam, sive ad personas & casus non expressos, non sunt parrigenda: quo sensu Quod con-*

tra Juris rationem receptum est, non præducendum ad consequentiam, asseritur, Regula 141. in Pandectis; sic enim permissio nuptiarum inter personas sanguine & affinitate conjunctas, Anglis ad fidem recens conversis à sede Apostolica facta, cas. Lex quadam 20. V. Quod scripsi 35. q. 3. ad aliam gentem, ad Christianam Religionem nuper conversam, Glossa in can. cit. & laicis Ecclesiarum & beneficiorum Ecclesiasticorum fundatoribus ad ea præsentandi facultas ad electionem, collationem liberam & juris patronatus causarum cognitionem nequaquam extendenda est, c. Sacrosancta 51. c. Messana 56. de Elect. & c. Quanto 3. de Judicis. Sic vigore dispensationis, ad dignitatem vel beneficium generatim sine curæ mentione illegitimè nato indulgètur, curatum, c. In illa 6. de Prob. & dignit. in 6. vel plura quam unum nequit obtineri, Glossa in c. 1. §. fin. de Filiis Presbyt. in 6. Simili modo adulterum cum filia, quam in potestate habet, deprehensum occidendi facultate (vel potius impunitate) patri facta, l. Patri 20. ff. ad L. Jul. de Adult. nemo alius ex patribus, nec filius familias pater uti permittitur, l. cit. quòd hæc & similes concessiones aliæ à Juris Regulis sint exorbitantes; atque idcirco ob similitudinem, paritatem, imò & identitatem rationis in consequentiam, & ad personas vel causas non expressas non sint trahendæ, secundum Regg. cit. quarum

Ratio solennis est; quia odia restringi & favores convenit ampliari, Regula est 15. in 6. ea autem, quæ à communis Juris Regulis exorbitant, esse odiosa, concors sententia DD. & ratio solida est; quia Jus commune, cum propter utilitatem publicam conditum & ab omnibus receptum sit, favorabile; ac proinde, quæ ei contraria sunt, odiosa, & in consequentiam, sive ad personas & casus non expressos tra-

Eos trahenda non sunt; *c. Sanè 9. de Privileg.*

Neque à Jure exorbitantia extensionem admittere, persuadet; quòd consuetudo ab Episcopali civitate ad oppida pagos aliisque loca dioecésana à Decio *Consil. 384.* imò & ad vicina extendatur, *c. Ex parte 18. de Consil. exalt. Et.* quia, licet in dubio, quod in ejusmodi civitate aut vicinia usu introductum constat, in aliis dioecésanis aut vicinis locis receptum fuisse, arguatur ac præsumatur: consuetudinem tamen à Jure communi exorbitantem, quæ in una etiam Episcopali, Metropolitana aut vicina civitate utentium moribus invaluit, eò ipsò in oppidis aliisque locis inferioribus aut vicinis, in quibus ea usu introducta non est, observandam, nec Jus nec ratio docet.

Neque etiam; quòd dispensatio, ad parochiale vel aliud beneficium curatum, à minore 25. annis impetrata, ad susceptionem Ordinis Sacerdotalis intra annum: eadèmq; ad duo ejusmodi beneficia obtinenda & simul retinenda indulta ad non residendum in altero, sed ei per vicarium deservendum extendatur, ex communi & certa sententia DD. quia hæc tanquam necessario cõnexa ejusmodi dispensationib; licet non exprimantur, comprehendi sine ulla extensione intelliguntur, *arg. c. Præterea 5. de Offic. deleg.* quòd beneficium curatum sine Ordine Sacerdotali nec administrari nec retineri ultra annum: & in duabus parochiis aliisve beneficiis curatis residere & utrique deservire simul nemo possit, *c. Licet 14. de Elect. in 6.* ac proinde dispensatio ad beneficium curatum vel ad duo ejusmodi beneficia indulta, sine dispensatione in ætate ad Ordinem Sacerdotalem Jure requisita, & in residentia careret effectu, & inutilis foret, contra mentem Papæ dispensantis, per ea, quæ *arg. l. Quidam 57. ff. de Rejudic. tradit*

Panormit. in *c. Nonnulli 28. de Rescript. n. 11.* Unde ea, quæ à communi Jure exorbitant, ad necessariò connexa extendi, vel potius hæc illis comprehendi, aiunt Suarez *de Censur. disp. 4. f. 2. n. 34.* & Gaill. *Lib. 1. observat. 35. n. 10.*

Imò, ejusmodi concessiones Reipublicæ, Religionis, causæ piæ & animarum favore extensionem admittere, cum Cravetta *de Antiquit. temp. p. 4. pr. n. 79.* ad hanc Regulam notant Barbola *num. 4.* & Strein, *n. 3.* ubi plures ab hac Regula exceptiones refert.

REGULA XXIX.

Quod Omnes tangit, debet ab Omnibus approbari.

SUMMARIUM.

1. Omnes tangit, quod pertinet ad omnes,
2. Vel ut singulos, vel ut universos.
3. Sensus & ratio Regule:
4. Quæ exemplis, ex Ecclesiastico,
5. Et Civili Jure depromptis,
6. Variisque exceptionibus declaratur.

TAngere aliquem dicitur, quod ad eum pertinet; ut in eo præjudicium pati possit. Tangere autem plures, sive ad eos omnes aliquid pertinere potest, vel ut singulos & singillatim sive distributivè sumptos; ut ejus diminutione vel ablatione singulorum particulare jus minuatur vel tollatur; vel ut universos & collectivè sive sumptos collegialiter, & prout constituunt unum corpus seu Collegium; ut illius diminutione vel ablatione commune quidem totius Collegii, sed non particulare singulorum jus minuatur vel tollatur, Dynus *ad hanc*

G g g

ad hanc